

تاثیر نظام گردشگری بر کارآفرینی و توسعه شهر مهاجران استان مرکزی

قاسم شعرا^۱، محمد جعفر عظیمی^۲، مهدی میرزایی^۳ و احمد اشتری^۴

۱ کارشناس خدمات شهری شهرداری مهاجران qshoara@gmail.com

۲ کارشناس امور مالی شهرداری مهاجران golavng@yahoo.com

۳ کارشناس منابع انسانی شهرداری مهاجران Mehdimirzaee1361@gmail.com

۴ کارشناس IT شهرداری مهاجران Ahmadashtari.4743@gmail.com

چکیده

شهر مهاجران از شهرهای استان مرکزی می‌باشد که در فاصله‌ی ۲۸ کیلومتری جنوب غرب شهر اراک، در مسیرجاده اراک - بروجرد قرار گرفته است. با توجه به جدید بودن مهاجران مطالعه این که چه عواملی باعث جلب شهروندان برای سکونت در مهاجران گردیده و چه اندازه شهرداری با خدمات خود جهت ادامه سکونت شهروندان موفق عمل کرده است، می‌تواند راهگشای مدیران شهری باشد. با توجه به ماهیت کیفی بودن پژوهش و این موضوع که پژوهشگر به دنبال ذهنیت‌های مختلف برای شهروندان می‌باشد، پژوهش حاضر بین ۳۰ نفر از شهروندان مهاجران به عنوان نمونه آماری از طریق روش شناسی کیو صورت گرفته است. در فضای گفتمان به وجود آمده تعداد ۳ مولفه کلی به عنوان گزینه‌های اصلی مورد توجه قرار گرفته است: مسکن، خدمات رسانی و گردشگری و توسعه فضای سبز شهری.

بعد از گردآوری داده‌ها و تحلیل داده‌ها از طریق نرم افزار SPSS مولفه‌های مختلفی شناسایی گردید که بیشترین مطلوبیت مربوط به جاذبه‌های مسکن و بیشترین نارضایتی در استفاده نادرست گردشگران از پارک‌ها و فضای سبز عنوان شده است. پژوهش حاضر سعی بر این دارد که مهمترین عوامل نارضایتی شهروندان و راه‌های رفع آن را در جهت داشتن توسعه پایدار شهری مورد بررسی قرار دهد.

واژه‌های کلیدی: نظام گردشگری - کارآفرینی - توسعه شهری - شهر مهاجران

مرکزی

دوره ۷ / شماره ۳ / پاییز ۱۴۰۲ / ص ۲۲۹-۲۱۱

عنوان مقاله: تاثیر نظام گردشگری بر کارآفرینی و توسعه شهر مهاجران استان

۱. مقدمه

گردشگری یکی از صنایعی است که به سرعت در حال رشد و توسعه می باشد. با رشد و رونق گردشگری نیازها و تقاضاهای جدید در هر جوامعی پیش می آید و میزان تقاضا نسبت به کالاها، خدمات و امکانات موجود افزایش می یابد.

علاقه به گردشگری به عنوان ابزار بین المللی توسعه به طور چشمگیری در دهه گذشته افزایش یافته است. کارآفرینی از نظر رفتاری شامل مجموعه ای از فعالیتهای مورد نیاز برای ارزیابی فرصتها، به دست آوردن منابع موردنیاز و انجام فعالیتهای مخاطره آمیز است. در این زمینه در کشورها توجه خاصی به کارآفرینی و کارآفرینان گردشگری می شود و تقویت کارآفرینی و گردشگری و ایجاد بستر مناسب برای توسعه آن از ابزار پیشرفت و توسعه کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه به شمار می آید؛ زیرا یک فعالیت با رویکرد کارآفرینانه منجر به توسعه اقتصادی، اجتماعی و محیطی (از جمله ایجاد اشتغال، نوآوری در فعالیتهای رقابت پذیری، حفظ محیط زیست) می شود. (قادری و همکاران، ۱۳۹۹)

در سیستم اقتصادی جهانی امروز، بین دولت و سیستم اقتصادی رابطه ای مستقیم و حیاتی وجود دارد و به ندرت امکان دارد که کشوری بدون ورود به سیستم جهانی بتواند مسیر رشد و توسعه گام بردارد. این مشارکت یا همکاری با سیستم شامل مسایلی چون مالکیت خارجی و روابط سیاسی می شود. (اوکامپو و همکاران، ۲۰۱۸) بنابراین توسعه تا حدود زیادی در گرو اقدامات سیاسی و دولتی است. به طور مثال صنعت توریسم هر کشور احتمالاً برای بقای خود به وضع قوانین نیاز دارد. به ویژه برای منطقه یا حوزه ای که به ساختارهای زیر بنایی نیاز دارد این کار از اهمیت زیادی برخوردار است. برای مثال اصولاً سرمایه گذاری خارجی تمایل به تأمین مالی برای ساخت یک محل تفریح نشان نمی دهند، مگر این که دولت از طریق تأمین مالی برای ساختن جاده ها، راههای اصلی یا راههای آبی گامهای نخستین را بردارد، در گرفتن مالیات تخفیف بدهد و تا زمانی که طرح به سودآوری نرسیده است از گرفتن مالیات برخی اقالم چشم پوشی کند و بدین گونه سرمایه گذاران را جهت سرمایه گذاری در امر صنعت توریسم تشویق کند. قوانین و مقررات یکی از زمینه های مهمی است که باعث می شود دولت در سیستم یک کشور دخالت کند.

شهرهای جدید در ایران پس از انقلاب اسلامی بر اساس مصوبه سال ۱۳۶۴ هیئت وزیران و در فضایی ناشی از نگرانی از رشد روزافزون جمعیت شکل گرفت. زیرا که اسکان جمعیت و برآورده شدن نیاز مسکن مهاجران به شهرها در محدوده های قابل توسعه شهرها امکان پذیر نبود. شکل گیری شهرهای جدید ایران در فضایی شکل گرفت که از بسیاری جهات آن را از کشورهای توسعه یافته متفاوت می کرد.

وجود جاذبه های تاریخی، فرهنگی و اکوتوریسمی در مراکز شهری از مؤلفه های مهمی می باشد که شهرها را به عنوان مقاصد گردشگری معرفی می نمایند. شهرها با جاذبه های متنوعی شامل موزه ها، بناهای یادبود، سالن های تئاتر، استادیوم های ورزشی، پارکها، شهرسازی، مراکز خرید، مناطق دارای معماری تاریخی و مکانهایی مربوط به حوادث مهم یا افراد مشهور، جذب کننده گردشگران بسیاری هستند. بنابراین، حجم زیادی از امکانات گردشگری نظیر محل سکونت، سرو غذا، ارتباطات، حمل و نقل و سایر خدمات گردشگری که در شهرها واقع هستند باعث می شود تا بازدیدکنندگان از مناطق اطراف شهرها نیز از آن امکانات استفاده کنند. (حبیبی و همکاران، ۱۴۰۲)

کارآفرینی فرآیند خلق چیز نوپا و باارزش، با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش ریسکهای مالی، روحی و اجتماعی برای به دست آوردن منافع مالی، رضایت شخصی و استقلال می شود. به عبارت دیگر، به عنوان یک وسیله نقلیه برای نوآوری و تغییر نیروی اصلی توسعه اقتصادی و تولید رشد در نظر گرفته شده است. (وانگ و همکاران، ۲۰۱۶)

¹ Ocampo

² Wang

کارآفرینی حاصل برخورد ویژگیهای فردی کارآفرینان با محیط است که در آن نشو و نما یافته اند و همچنین عاملی در جهت کشف فرآیندهای نو و قبول مخاطرات و منافع آن، آگاهی از فرصتهای سودآور و کشف نشده و بالاخره پایه و اساس توسعه به شمار می رود و می تواند نقش مهم و اساسی در حرکت چرخ های توسعه اقتصادی نواحی روستایی داشته باشد.

روند پیچیده تر شدن مسائل شهر و شهرنشینی (به ویژه مسأله مسکن) در سالهای اخیر سبب شد تا سیاست گذاران آمایش های سرزمینی در سطح کشور از اواسط دهه ۶۰ به ایجاد فضایی از طرحهای آماده سازی زمین و نیز ایجاد شهرهای جدید دست یابند. با این وجود پس از گذشت چند سال از آغاز عملیات احداث شهرهای جدید هنوز این سؤال مطرح است که ایجاد شهرهای جدید به چه نحوی می تواند پاسخگوی اهداف پیش بینی شده باشد یا به عبارت دیگر تحت چه شرایطی و با ایجاد چه زمینههایی این راه حل می تواند مطلوب و مفید واقع شود و یا احياناً کارایی خود را از دست می دهد و به صورت معضل جدیدی در می آید. بدون شک نحوه اداره امور این شهرها مؤثرترین شاخصی است که به صورت مستقیم در چند و چون زندگی در شهرهای جدید تأثیر می گذارند. از این روست که برای پاسخ به این سؤال باید شهرهای جدید را به عنوان سکونت گاههایی که شرایط ویژه ای بر آنها حاکم است شناخت و هدف از ایجاد آنها را بررسی نمود.

شهر مهاجران از شهرهای استان مرکزی می باشد که در فاصله ۲۸ کیلومتری جنوب غرب شهر اراک، در مسیر جاده اراک - بروجرد قرار گرفته است. این شهر از سال ۱۳۶۷ شروع به ساخت گردیده است و اکنون دارای جمعیتی بالغ بر ۲۵۰۰۰ نفر می باشد. با توجه به جدید بودن شهر مهاجران مطالعه این موضوع که چه عواملی باعث جلب نظر شهروندان برای سکونت دائم در مهاجران گردیده است و تا چه اندازه شهرداری ونحوه ی خدمات دهی در این مورد موفق عمل کرده اند، برای مسئولین به عنوان یک دغدغه مطرح گردیده است.

روش پژوهش

در این تحقیق از روش "کیو" برای انجام تحقیق استفاده شده است که برای جلوگیری از اطاله کلام از گفتن جزئیات آن خودداری می گردد. موضوع مورد نظر در این پژوهش علت های سکونت مردم در شهر مهاجران و در درجه بعدی ارزیابی میزان رضایت مردم از نحوه خدمات دهی در شهر مهاجران با رویکردی ویژه به فضای سبز و وضعیت پارک های شهر می باشد. در مرحله بعدی پژوهشگر با ایجاد فضای گفتمان و طرح سوالاتی سعی در شناسایی عوامل مهم در انتخاب مهاجران به عنوان یک سکونتگاه برآمده است و با حذف سوالات تکراری ۳ شاخص کلی مورد نظر مصاحبه شوندگان قرار گرفته است.

شهر مهاجران دارای جمعیتی بالغ بر ۲۵۰۰۰ نفر می باشد که در مناطق مختلف شهری ساکن گردیده اند و بالطبع برای سکونت خود دلایل متعددی دارند. در انتخاب مشارکت کنندگان در این پژوهش سعی بر آن گردیده است که بصورت آگاهانه از شهروندانی استفاده شود که به مهاجران به عنوان یک محل سکونت ونه به عنوان یک خوابگاه می نگرند. برای این موضوع تعداد ۳۰ نفر از شهروندان انتخاب و گزینه های مورد نظر از آنها مورد پرسش قرار گرفته است.

یافته های پژوهش

گزینه های به دست آمده شماره گذاری شده و روی کارت های جداگانه قرار گرفت تا به تعداد گزاره های نمونه کیو، کارت کیو وجود داشته باشد. کارتها به تعداد ۴۱ عدد تهیه و در اختیار مشارکت کنندگان قرار گرفت.

موارد مورد نظر در جدول زیر دسته بندی و به صورت ساختار بندی شده آورده شده است.

جدول گزینه های ساختار بندی شده کیو

جاذبه های شهری	نزدیکی محل سکونت و کار	دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که محل سکونت من در مهاجران به محل کارم مسافتی کوتاه است و این موضوع باعث راحتی من است.
	قیمت خرید مسکن	دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که هزینه خرید مسکن در مهاجران

نسبت به شهرهای اطراف بسیار مقرون به صرفه است.		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که هزینه کرایه منزل در مهاجران مقرون به صرفه است .	کرایه خانه	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که پروژه مسکن مهر در مهاجران قرار گرفته است .	تخصیص مسکن مهر	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که آب و هوای مهاجران بسیار تمیز و مطبوع است	آب و هوا	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که سیمای ظاهری مهاجران مانند یک شهر مدرن است که به انسان حس خوبی القا می کند.	سیمای عمومی شهر	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که شهر مهاجران دارای ظاهری بسیار زیبا و چشم نواز می باشد .		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که در صورت نیاز در ساعات پایانی شب و ابتدای صبح به راحتی می توان از شهرهای اطراف به مهاجران رفت و آمد کرد		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که بازارچه های تجاری و مراکز خرید موجود پاسخگوی نیاز روزانه ی شهروندان می باشند.		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که شهر مهاجران شهری بسیار خلوت و آرام است .	آرامش	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که مدیران پروژه مسکن مهر تمامی امکانات رفاهی رادر مهاجران برای متقاضیان فراهم کرده اند .	رفاهی و ورزشی	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که امکانات موجود در سطح شهر به خوبی کفایت جمعیت اضافه شده به شهر مهاجران را دارد		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که مهاجران دارای مراکز تفریحی بسیار خوب و مناسب می باشد		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که برای تمام مردم امکانات ورزشی بسیار مناسبی وجود دارد که می توانند به راحتی از آن استفاده کنند		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که در صورت نیاز مراکز در مانی در تمام ساعات شبانه روز بیماران وحادثه دیدگان را پذیرش می کنند	بهداشت و درمان	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که شهر مهاجران شهری بسیار تمیزی باشد	خدمات شهری	خدمات دهی شهرداری
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که شهرداری خدمات بسیار خوبی را برای ساکنین مسکن مهر ارائه می کند .		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که مسئولین خدمات شهری به تمام نقاط مهاجران بصورت یکنواخت خدمات دهی می کنند		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که در هنگام بارندگی ها و وزش باد		

شهر در مدیریت بسیار خوب مسئولین شهرداری قرار دارد .			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که مهاجران دارای ایستگاه اتش نشانی خوب و فعال است که در کمترین زمان در صحنه های حادثه حاضر میشوند			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که حمل و نقل مسافر در داخل شهر با قیمت بسیار ارزان انجام می گیرد .	حمل و نقل		
مینی بوس های خطوط داخل شهری از اولین ساعت صبح آماده خدمات دهی به مردم هستند.			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که حمل و نقل مسافر در داخل شهر تا آخر شب به راحتی و سهولت انجام می گیرد .			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که در مواقع گرم سال مانند ایام تابستان پارک ها و فضای سبز وضع بسیار مطلوبی دارند .	پوشش گیاهی	جنبه های فیزیکی فضای سبز و پارک ها	کیفیت فضای سبز شهری
دلیل انتخاب مهاجران این است که چمن های پارک ها وضعیت بسیار خوبی دارند و بچه ها به خوبی می توانند از آنها استفاده کنند .			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که در هنگام شب وضعیت روشنایی پارک ها بسیار مناسب است .	نورپردازی		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که پارک های مهاجران پیاده روها و سنگ فرش های بسیار مناسب دارند.	قابلیت دسترسی		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که معلولان و افراد ناتوان به راحتی می توانند از امکانات موجود در پارک ها استفاده کنند .	برای عموم		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که وسایل بازی موجود در پارک ها برای بچه ها امن و مناسب است	وسایل بازی		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که وسایل بازی نصب شده در پارک ها مدرن و چشمگیر هستند			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که سرویس های بهداشتی بسیار خوب و تمیزی در سطح پارک ها وجود دارد .	امکانات جنبی		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که سرویس های بهداشتی پارک ها در تمام مدت شبانه روز برای استفاده مردم آماده می باشند			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که امکانات رفاهی و جنبی مانند دکه های خرید و فروش تنقلات و بستنی فروشی به مقدار کافی در پارک ها موجود است.			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که برای وسایل نقلیه مسافران و رانندگان پارکینگ های بسیار خوبی در سطح شهر در نظر گرفته شده است.			
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که نگهبانان پارک هااز ورود افرادی که با موتور در داخل پارک ایجاد سرو صدا می کنند جلوگیری می کنند	آرامش دهی	جنبه های ارگانیک	

دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که منزل من در مجاورت پارک قرار دارد و این موضوع باعث امنیت خانواده من می گردد	امنیت (انسانی) فضای سبز	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که پارک های مهاجران در سطح بسیار خوبی از نظر امنیت اخلاقی قرار دارند .		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که مزاحمت برای زنان و دختران در پارک ها به ندرت اتفاق می افتد و پارک ها برای خانواده ها بسیار امن به نظر می رسد .		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که نمازخانه های موجود در پارک ها در تمام ساعات شرعی به نماز گذاران سرویس دهی می کنند	امور فرهنگی	
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که برای کودکان در پارک ها فعالیت های فرهنگی و مذهبی بسیار خوبی پیش بینی شده است		
دلیل انتخاب شهر مهاجران این است که در ایام مختلف مذهبی شهرداری برنامه های بسیار خوبی برای شهروندان اجرا می کند.		

بررسی امتیازات داده شده توسط نرم افزار به گزینه های کیو نشان دهنده مطالب زیر است :

ذهنیت شماره ۱) از بررسی این ذهنیت می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که فرد مورد نظر از جمله شهروندانی است که به دلیل نزدیکی محل سکونت به محل کار خود در شهر مهاجران ساکن گردیده اند و جاذبه های مربوط به مسکن جهت ایشان در حد بسیار بالایی قرار دارد (امتیازات ۴+ و ۳+ برای گزینه های کیو) همچنین وضعیت عمومی پارک ها از نظر پوشش گیاهی را مطلوب ارزیابی می کنند و مهاجران را به عنوان شهری مدرن و تا حدودی هم زیبا و تمیز می دانند. از سوی دیگر این گروه از شهروندان احداث پارک را برای خانواده خود عنصری مزاحم تلقی کرده و از وجود پارک در کنار منزل مسکونی خود احساس ناراضی و ناامنی کرده اند (امتیازهای ۴- و ۳- برای گزینه های کیو).

نامبردگان از ارائه خدمات حمل و نقل در شهر مهاجران احساس ناراضی کرده اند و همچنین عملکرد مدیران پروژه مسکن مهر و نیز خدمات درمانی و بهداشتی ارائه شده به شهروندان را ضعیف قلمداد کرده اند.

ذهنیت شماره ۲) می توان اینگونه تفسیر نمود که فرد مورد نظر از جمله شهروندانی است که به دلیل نزدیکی محل کار و محل سکونت در شهر مهاجران ساکن گردیده اند و مهاجران را به عنوان یک شهر زیبا، تمیز و چشم نواز که دارای سیمای عمومی یک شهر مدرن است می نگرند. اینگونه شهروندان از وجود پارک ها در شهر مهاجران راضی هستند ولی وضعیت ظاهری فضای سبز را متوسط ارزیابی کرده اند. از سوی دیگر این شهروندان از کمبود امکانات و عدم یکنواختی در خدمات دهی ابراز ناراضی کرده اند و وضعیت کنونی فضای سبز را برای خانواده ها مناسب و امن ارزیابی نمی کنند.

ذهنیت شماره ۳) با بررسی این ذهنیت اینگونه می توان تفسیر نمود که فرد مورد نظر از جمله شهروندانی است که توان خرید منزل در شهر مهاجران را ندارد و تا حدودی به عنوان شهروند موقت مهاجرانی محسوب می گردند. این شهروندان به علت استفاده دائم از وسایل نقلیه عمومی عملکرد شهرداری در این زمینه را مثبت قلمداد کرده و از سوی دیگر عملکرد مدیران پروژه مسکن مهر را در ارائه خدمات ضعیف و امکانات رفاهی و خدماتی داخل شهر را در حد پایین ارزیابی کرده اند. این شهروندان عملکرد شهرداری را تا حدودی مثبت ارزیابی کرده و وضعیت فعلی پارک ها را از لحاظ امنیت اخلاقی برای خانواده ها تا حدودی نا مناسب تشخیص داده اند.

ذهنیت شماره ۴) فرد مورد نظر از جمله شهروندانی است که به تازگی و به واسطه تخصیص مسکن مهر در شهر مهاجران ساکن شده اند. محل کار این شهروندان خارج از شهر مهاجران می باشد لذا می بایست در ساعات اولیه صبح به شهرهای اطراف رفته و در آخر شب مراجعت نمایند، از این رو از خدمات ارائه شهرداری برای حمل و نقل داخلی راضی می باشند ولی از رفت و آمد خود به شهرهای اطراف راضی نیستند. محیط پارک را در هنگام شب به علت کمبود نور و نداشتن پیاده رو های مناسب و همچنین عدم ایمن سازی برای افراد معلول و ناتوان مورد انتقاد شدید قرار داده اند. همچنین این شهروندان کمبود امکانات بهداشتی و درمانی را به عنوان یکی از دغدغه های خود مطرح کرده اند.

ذهنیت شماره ۵) بررسی ها نشان دهنده این موضوع است که فرد مذکور از زمره کسانی است که در شهر مهاجران ساکن است ولی محل کار نامبرده در خارج از شهر مهاجران می باشد همچنین این سری از شهروندان از کسانی که مسکن مهر به آنها تعلق گرفته است نمی باشند. این شهروندان وضعیت پوشش گیاهی فضای سبز را در شهر مهاجران مناسب دانسته اند و معتقد هستند که شهرداری خدمات یکنواختی را در تمام نقاط شهر برای شهروندان مهیا کرده است ولی امکانات ورزشی و مراکز تفریحی موجود در شهر همچنین فعالیت های فرهنگی و مذهبی شهرداری را در سطح پارک ها کافی نمی دانند.

ذهنیت شماره ۶) فرد مورد نظر از جمله شهروندانی است که به علت نزدیکی محل کار خود در شهر مهاجران ساکن گردیده اند. شهر مهاجران در نگاه این شهروندان شهری زیبا و تمیز است. ایشان از بودن منزل مسکونی خود در مجاورت پارک احساس رضایت می کنند. همچنین وضعیت پارک ها را در هنگام شب مناسب تشخیص داده و شهرداری را در اجرای فعالیت های فرهنگی و مذهبی موفق قلمداد کرده و از جنبه دیگر معتقدند که این فعالیت ها در مراکز تفریحی بسیار کم رنگ می باشد و شهرداری جهت ارائه خدمات بهداشتی در پارک ها و همچنین ایجاد امنیت جهت خانواده ها در سطح پارک ها ضعیف عمل کرده است.

نتیجه گیری

به صورت اختصاصی در این پژوهش خدمات ارائه شده گردشگری شهری از لحاظ فضاهای سبز، خدمات حمل و نقل شهری و ... و میزان رضایتمندی ساکنین مختلف از این خدمات مورد بررسی قرار گرفت و در نتیجه آن مشخص گردید که فی ما بین این نوع خدمات و میل به مهاجرت به این شهر یا سکونت در آن رابطه ای مستقیم وجود دارد، یعنی با افزایش کمی و کیفی خدمات ارائه شده گردشگری و در راستای آن افزایش میزان رضایتمندی ساکنین، میل به سکونت دائم افزایش می یابد.

بخش عمده ای از این وظیفه به عهده شهرداری مهاجران و سایر سازمان های خدمت رسان شهری می باشد می توان از این طریق میزان رضایتمندی درصد زیادی از ساکنین فعلی را بدست آورده و یا موجبات جذب گردشگران، ساکنین موقت و ساکنین و سرمایه گزاران جدید را فراهم آورد. بنابراین، این سازمان با رویکردی بلند مدت همراه با توسعه فضای سبز و توسعه صنعت گردشگری می تواند به اهداف فوق دست یابد.

با افزایش میزان رضایت ساکنین از محل سکونت خویش بهره وری آنها در محل کار نیز افزایش می یابد. ایجاد شغل و اشتغال پایدار در هر شهری یکی از ارکان توسعه پایدار به حساب می آید. علاوه بر آن با نگرستن به گردشگری به عنوان یک صنعت مهم خود می تواند زمینه های اشتغالزایی بسیاری را در سطح گسترده فراهم آورد. با افزایش میل به سکونت در این شهر، رفته رفته سرمایه گزاران بیشتری تمایل به سرمایه گذاری و استفاده از پتانسیل های زیر ساختی و انسانی این شهر را خواهند داشت.

پژوهش فوق اینگونه نشان داد که یکی از اصلی ترین گزینه های سکونت شهروندان در شهر مهاجران گزینه مسکن می باشد به گونه ای که اکثر قریب به اتفاق شهروندان به علت دغدغه های مسکن به این شهر روی آورده اند که با توجه به هدف نهایی و رسالت تشکیل شهرهای جدید و شهر مهاجران دلیلی منطقی به شمار می رود. عدم تناسب جمعیت شهر مهاجران با ساخت و ساز های انجام شده و مساحت فعلی شهر مهاجران خلوتی و سکون بیش از حدی را به این شهر تحمیل کرده است که جلوگیری از آن

مسئولین را برآن داشته است تا با گسترش فضای سبز سعی در از بین بردن سکون ایجاد شده و دمیدن روحی تازه در این کالبد نمایند.

همچنین روی این موضوع تاکید می گردد که ایجاد شغل و اشتغال پایدار در هر شهری یکی از ارکان توسعه به حساب می آید. از جمله بسترهای بسیار مناسب جهت امر اشتغال می توان به صنعت گردشگری اشاره کرد که در این سال ها با سرمایه گذاری شهرداری و شورای اسلامی مهاجران در این شهر صورت پذیرفته است که توجه بیش از پیش مسئولین شهرستانی و کشوری را برای این روند خوب و رو به رشد می طلبد.

منابع

اسدی دارستانی، زین العابدین، زهرا علی پور. (۱۴۰۲). شناسایی عوامل موثر بر کارآفرینی گردشگری و صنایع دستی با استفاده از روش مرور سیستماتیک، اولین کنفرانس بین المللی توانمندی مدیریت، مهندسی صنایع، حسابداری و اقتصاد آندرواژ، لیلا، ندا اصلانی. (۱۴۰۲). نقش سرمایه کارآفرینی بر توسعه صنعت گردشگری و شهری در استان مازندران، پژوهش های جغرافیای انسانی، ۵۵ (۳)

حبیبی کوشکوهی، حسن، قربانی شمشادسرا، جعفر، حسینی علی آباد، سید محمدرضا. (۱۴۰۲). نقش توسعه صنعت گردشگری در ایجاد کارآفرینی و اشتغال زایی و تاثیر آن در رشد اقتصادی؛ مورد مطالعه: استان گیلان، نشریه مطالعات کاربردی در علوم مدیریت و توسعه، ۸ (۳)

غلامی، محمد، غلامرضا امینی نژاد، جعفر همتی. (۱۴۰۰). تحلیل و ارزیابی نقش گردشگری در ایجاد اشتغال و توسعه کارآفرینی در مناطق روستایی (مورد مطالعه: روستای تاریخی- گردشگری آتشکده فیروزآباد)، فصلنامه پژوهش های علوم جغرافیایی، معماری و شهرسازی، ۴ (۳۳)

قادری، اسماعیل، بابایی، یاور، گلثوم اکبری اربطان، سجاد فردوسی. (۱۳۹۹). تبیین تاثیر خودکارآمدی کارآفرینی و قابلیت نوآوری بر عملکرد کسب و کارهای گردشگری (مورد مطالعه: شهر تبریز)، فصلنامه برنامه ریزی و توسعه گردشگری، ۹ (۳۵)

Ocampo, L., Ebias, J., Ombe, J. & Escoto, M. (2018). "Sustainable Ecotourism Indicators with Fuzzy Delphi Method, A Philippine Perspective", *Ecological Indicators*, 93, 874-888

Wang, I., Zhong, I., Zhang, Y & Zhou, B. (2016). "Ecotourism Environmental Protection Measures and Their Effects on Protected Areas in China", *Sustainability*, 6, 6781-6798.

Zhang, L., & Gao, J. (2016). "Exploring the Effects of International Tourism on China's Economic Growth, Energy Consumption and Environmental Pollution: Evidence from a Regional Panel Analysis". *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 53, 225-234

Zhao, W., Ritchie, J.R.B., Echtner, C.M., (2011), "Social capital and tourism entrepreneurship", *Annals of Tourism Research*, 38(4), pp 1570-1593.